

Energimarknadsinspektionen
c/o Daniel Ljusenberg
Box 155
631 03 ESKILSTUNA

2023-02-21

2022-102592-0012

Begäran om komplettering för ansökan om nätkoncession för linje för en 145 kV luftledning från Järpen till Järpströmmen med ärendenummer 2022-102592

Energimarknadsinspektionens kompletteringsbegäran

1. I er ansökan framgår att ni planerat återkalla delar (ca 16,6 km) av befintlig linjekoncessionen mellan Järpen och Björnängen när den nya ledningen är i drift. Med anledning av detta önskar Ei att ni skickar in en ansökan om återkallelse av nätkoncession redan nu. En ansökan om återkallelse ska innehålla en beskrivning om varför ledningen inte längre behövs, en karta som visar vad som ska rivas, en beskrivning av vilka delar den aktuella anläggningen består av samt vilka återställningsåtgärder som är aktuella vid raseringen. Om ni väljer att lämna kvar ledningsdelar i marken vill Ei att ni motiverar varför delar bör lämnas kvar.
2. Ni har skickat in en fastighetsägareförteckning som är bestyrkt den 1 juli 2022. Fastighets- och rättighetsförteckningarna ska inte vara äldre än två år. Det framgår inte när er fastighetsägareförteckning är upprättad. Vänligen komplettera med datum då fastighetsägareförteckningen upprättades. Ingår rättighetsinnehavarna i dokumentet fastighetsägareförteckning?
3. För att Ei ska kunna pröva om ledningen är lämplig från allmän synpunkt och om den utgör bästa rimliga alternativet behövs en kostnadsberäkning. Att en sådan krävs framgår av 6§ 3 punkten förordning (2021:808) om nätkoncession. Det räcker med ett ungefärligt belopp.
4. Ni behöver komplettera med aktuell redovisningsenhet för ledningen.
5. Ni behöver komplettera med uppgifter om systemjordning och överföringskapacitet.
6. Vänligen inkom med förtydligande om ledningsgatans bredd och hur mycket skog som ska avverkas.
7. Ni behöver förtydliga vilken typ av stolpe/material ni kommer använda i våtmarker. Om ni kommer använda impregnerat material behöver ni uppge vilken typ av impregnering. Vänligen förtydliga påverkan vid olika stolptyper som kan användas i våtmarker. Ni behöver även redogöra för hur de olika stolptyperna kan påverka olika intressen utöver våtmarker. Ni behöver förtydliga uppgifter om fasavstånd på respektive stolptyp samt redogöra för eventuella fundament.

8. I MKB (på sida 33) ser numrering av NVO-objekten inte ut att stämma överens med numreringen på karta 5.2b som ni hänvisar till. Vänligen inkom med förtydligande.
9. Länsstyrelsen har i beslutet om ej BMP framfört att NVI utfördes under maj och oktober månad 2021, en tidsperiod när många skyddade kärlväxter såsom orkidéer är svåra att identifiera. Rapporten brister av denna anledning vad gäller eventuella fridlysta kärlväxter som kan påverkas av verksamheten. Vi kan inte se att ni beskrivit påverkan på fridlysta växter i MKB eller NVI på sätt som länsstyrelsen framfört i sitt beslut. Ni behöver komplettera ansökan med en bedömning av om projektet riskerar att påverka fridlysta kärlväxter. Om så är fallet behöver ni redogöra för vilka anpassningar (skyddsåtgärder alt justera sträckningen) ni åtar er. Två av tre dagar utfördes inventeringen i fält utanför den tidsram som rekommenderas i standarden. Vilken betydelse kan detta haft på resultatet av inventeringen?
10. Länsstyrelsen har i beslutet om ej BMP framfört att samrådsunderlaget brister i att beskriva huvudalternativets påverkan, både direkta och indirekta effekter, på vattenförekomsten Järpströmmen. Vidare anser Länsstyrelsen även att MKB behöver beskriva vilka skyddsåtgärder som avses vidtas för att förhindra eventuella negativa konsekvenser på vattenförekomsten Järpströmmen. Ei bedömer att ni behöver komplettera med de uppgifter som Länsstyrelsen anser behövs. Ei bedömer att det saknas en beskrivning av hur Järpströmmen kan påverkas samt vilka effekter som byggnation kan få på vattendraget. Ei bedömer även att skyddsåtgärder för Järpströmmen behöver förtydligas.
11. Länsstyrelsen anser att MKB behöver identifiera om åkerholmar, odlingsrösen, stenvägg, diken och småvatten i odlingslandskapet kan komma att påverkas av den planerade ledningen osv. Ei bedömer att ni behöver komplettera med aktuella uppgifter.
12. I MKB (på sida 32) nämns två värdefulla träd. Hur kommer dessa träd undvikas/skyddas?
13. Ei bedömer att ni behöver förklara mer om hur skyddsvärda fågelarters (tex spillkråka) habitat påverkas av avverkning och byggnation. Ni har uppgett att ni inte ska genomföra arbete mellan 1 maj - 31 juli. Är det tillräckligt med hänsyn till Skogsstyrelsens rekommendationer för spillkråka?
14. Ni har åtagit er att sätta upp fågelavvisare längs delar av ledningen, vänligen ange start och slutpunkt för nämnda fågelavvisare, gärna på en karta.
15. I samrådet skriver Länsstyrelsen i sitt yttrande att det exempelvis kan behövas mer noggranna inventeringar av bland annat fladdermöss. Ei hittar ingen förklaring till varför en sådan inventering inte gjorts. Eftersom Länsstyrelsen efterfrågat detta i samrådet behöver ni uppge varför ni bedömer att det inte behövs.
16. Länsstyrelsen har skrivit i samrådsyttrande att det krävs en arkeologisk utredning innan något arbete kan påbörjas. Ei kan inte se att det gjorts en sådan utredning. Vänligen förklara om ni har tänkt göra en sådan utredning. Om ni inte planerat att utföra en arkeologisk utredning behöver ni förklara varför.

2022-102592-001
2023-02-21

Jämtkraft Elnäts bemötande

1. En ansökan om återkallelse av nätkoncession för den del av befintlig linjekoncessionen mellan Järpen och Björnängen som ska raseras, har upprättats.
2. Fastighetsförteckningen upprättades 2022-06-27. Lista med rättigheter bifogas i Bilaga 1, även denna med datum 2022-06-27.
3. Enligt kostnadsberäkning uppgår kostnaden för det sökta alternativet till ca 24 MSEK.
4. Redovisningsenhet för ledningen blir REL00085.
5. Överföringskapacitet för ledningen vid normaldrift och sommar är ca 200 MW. Överföringskapacitet för ledningen vid normaldrift och vinter är ca 352 MW. Systemjordning är utförd som direktjordat system enligt "Bilaga 2_7 Teknisk beskrivning av elektrisk anläggning" i koncessionsansökan.
6. I nysträckning blir ledningsgatan ca 40 m bred för portalstolpar och något mindre om ledningen byggs med enkelstolpar. Där ledningen löper parallellt med en annan ledning blir ledningsgatan mindre för båda alternativen. Avverkning sker i den omfattning som krävs för att säkerställa en trädsäker ledningsgata. I detta skede är inte sträckan projekterad och det finns inga exakta siffror över hur mycket skog som behöver avverkas. Vi har därför gjort en beräkning där vi genom ortofoto mätt hur långa sträckor som går genom skog. Därefter har vi antagit en bredd på ledningsgatan på 40 m på de ställen ledningen går ensam och 20 m där den löper parallellt med annan infrastruktur. Enligt dessa beräkningar behöver ca 17,5 ha skog avverkas. Dessa siffror har dock stor felmarginal och är mest sannolikt i överkant.
7. De olika stolptypernas påverkan på olika intressen i området redovisas i Bilaga 2. Vid horisontalmontage av faslinor är fasavståndet ca 5 m. Vid vertikalmontage av faslinor är fasavståndet ca 5 m. Fundament utföres vid stagförankring av stolpben t, ex, där ledningen vinklar. Fundamentet utföres som saltslipers, betong, stål, eller komposit. Vid våtmark används betong, stål, eller komposit. Dock kommer ingen våtmark komma att beröras i aktuellt projekt.
8. Numreringen på NVO objekten har av någon anledning blivit fel i karta 5.2b. Det som i kartan är benämnt NVO3 utgör NVO2, det som är benämnt NVO4 utgör NVO3 och det som är benämnt NVO5 utgör NVO4.
9. Fältinventeringen utfördes 2020-05-15 till 2020-05-18, några dagar under juni under fågelinventering och 2020-10-15. Även vid fågelinventering under maj och juni har alltså kärlväxter noterats. Vid inventeringen har en hel del växter identifierats och artrika miljöer har kunnat lyftas fram. Även under oktober noterades ett flertal lokaler för ängsgentiana och hade bland annat orkidéer funnits hade vi noterat blad av dessa. Då området har besökts vid flera tillfällen, samt även under juni, är bedömningen att resultatet från inventeringen är komplett och att resultatet inte påverkas av att alla dagar inte är inom tidsramen för den svenska standarden. I Miljökonsekvensbeskrivningen framgår att "Aktuell ledningssträcka förväntas inte utgöra ett hot för arters fortlevnad, bevarandestatus och fortlevnad i området" vilket innebär att ingen påverkan på fridlysta arter på ett sådant sätt att artskyddsdispens krävs.

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnummer
JÄMTKRAFT ELNÄT AB		063-14 90 00 (växel)	info@jamt kraft.se	556103-3993
Box 394		Telefax	Webbplats	
831 25 Östersund	Kyrkgatan 21	063-10 64 41	http://www.jamt kraft.se	

10. Den påverkan ledningen bedöms medföra på vattenförekomstens möjlighet att uppnå miljö kvalitetsnormer framgår av Miljökonsekvensbeskrivningens stycke 5.3 *Miljö kvalitetsnormer*. Ledningen bedöms inte medföra någon påverkan på miljö kvalitetsnormer, varken ekologisk eller kemisk status. Påverkan på vattenförekomsten behandlas även i stycke 5.6 *Markanvändning och resurshushållning*, där det dock felaktigt skrivit ”grundvattenförekomst” istället för ”vattenförekomst”. Bedömningen har gjorts att inga konsekvenser uppstår för vattenförekomsten. Dock kan det uppstå lokala effekter av en skogs- och ledningsgata genom att de förändrar vegetationen i anslutning till vattendraget vilket kan medföra exempelvis ökade erosions- och föroreningsrisker, vilket Länsstyrelsen konstaterar i sitt yttrande. Dock konstaterar Länsstyrelsen även i sitt yttrande att påverkan på skogsridåer omkring vattendraget kan minimeras i detaljprojekteringen. Inga stolplaceringar sker inom strandzonen. En skyddszon med befintlig lågväxande vegetation sparas även i anslutning till vattendraget. Bedömningen är att med de inarbetade skyddsåtgärderna uppstår inga konsekvenser på vattenförekomsten.
11. Då inga åkerholmar, odlingsrösen, stenvägar, diken och småvatten eller andra värden som omfattas av det generella biotopskyddet, utöver de områden nämnda i MKB, påträffats vid inventering så beskrivs inte heller detta i MKB. Ett dike finns i anslutning (kanten) till åkermark men vår bedömning är att ledningen inte kommer att beröra den delen som ligger i åkermark. Därav beskrivs inte detta objekt heller.
12. Det ena av dessa träd är drygt 40 m öster om planerad ledningssträcka och kommer därför inte att påverkas. Det andra trädet kommer undvikas i samband med detaljprojekteringen. Träden markeras ut i fält.
13. Spillkråka är en tämligen vanlig art i området och bedöms ha en gynnsam bevarandestatus på lokalt och regionalt. Kraftledningen bedöms inte påverka artens bevarandestatus i området. Enligt Skogsstyrelsens vägledning för spillkråka skall skogliga åtgärder undvikas under perioden 1 mars-30 juni. I norra Sverige så bedömer vi att perioden 1 april-30 juni är relevant att beakta eftersom hackspettar kan revirmarkera under april i norra Sverige. Ingen avverkning kommer att ske under denna period. Själva arbetet med att sätta upp ledningen bedömer vi är mindre störande och inte äventyrar eventuella häckningar. Om markägarna ger sitt godkännande så kommer en del högstubbar att skapas i kanten på ledningsgatan där spillkråka noterats, vilket gynnar spillkråka men även andra hackspettar
14. Fågelavvisare skall sättas upp enligt den stäcka som angetts i miljökonsekvensbeskrivningen, det vill säga vid passage över Järpströmmen samt åkermarken kring Hallen. I Bilaga 2 återfinns karta där fågelavvisare kommer att placeras mellan punkterna 1 och 1 samt mellan punkterna 2 och 2.
15. Kraftledningars påverkan på fladdermöss är främst knuten till om koloniplatser förstörs. Annars är ofta ledningsgator lämpliga födosökmiljöer och har då en positiv effekt. Vid inventeringen eftersöktes hålträd som eventuellt kan innehålla fladdermuskolonier. Hålträd kommer också att eftersökas vid stämpling av träd under detaljprojektering. Detta följs upp i miljöåtgärdsplan. Det är låg risk att vi skulle påträffa hålträd som vi inte redan hittat, men om det sker så kommer det att säkerställas att detta inte är en koloniplats eller viloplats för fladdermöss. I så fall kommer högstubbe att göras så att

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnummer
JÄMTKRAFT ELNÄT AB		063-14 90 00 (växel)	info@jamtkraft.se	556103-3993
Box 394		Telefax	Webbplats	
831 25 Östersund	Kyrkgatan 21	063-10 64 41	http://www.jamtkraft.se	

Kontaktperson, telefon
Ronny Asplund, 063-14 93 48
ronny.asplund@jamt kraft.se

Datum
2023-02-14

Diariernr
Elnät 21/204/501

hålträdet kan finnas kvar. Om det eventuella hålet sitter för högt upp så att inte hålträd kan skapas så kommer vi ta kontakt med Länsstyrelsen och införa relevanta skyddsåtgärder, t.ex uppsättande av hök.

16. Som framgår av Miljökonsekvensbeskrivningen så har stora delar av det aktuella området inventerats vid en arkeologisk utredning 2010. Enbart cirka 3 km av sträckan för den planerade kraftledningen är inte inventerad. För de delar av sträckan där en utredning redan genomförs så kommer ingen ny utredning att genomföras. För den sträcka som inte tidigare inventerats kommer en utredning att genomföras.

Bilagor:

- Bilaga 1 Rättigheter
- Bilaga 2 PM Miljöpåverkan stolptyp
- Bilaga 3 Karta Fågelavisare

Jämtkraft Elnät AB

2022-102592-0012-21